

Előfizetési díj.

Vagy postán vagy helyben házhoz hordva.
Egy évre 15 frt.
Félévre 8 „
Negyedévre 4 „
Egy órá helyben 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

Lenik mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállás:

Bel-királyntca 28-ik szám hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ÉRTÉKESBB CZIKKEK DIJAZTATNAK.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetési díjak:

Hatszor hasábozott görmond sor vagy annak tere 5 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 80 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos (Wollzeile 22.) Hasenstein et Vogler (Wallfischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau.

Nyitléri cikkek:

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”
politikai és közgazdasági napilap
1875. ötödik évfolyamára.

A „Kelet” előfizetési ára:

Egy évre 15 frt.
Félévre 8 „
Negyedévre 4 „
Egy órá 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

A megrendelések legcélszerűbben postai utalvánnyal alólirt könyvkereskedésébe küldendők.
Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés utat díszletpéldánnyal szolgálunk.

Kolozsvár, januárban 1875.

Stein János
a „Kelet” kiadója.

Keleti vasut.

(L—t.) A kolozsvári kereskedelmi és ipasamara még a mult év végén fölterjeszté intézett a kereskedelmi miniszteri-umoz az iránt, hogy a keleti vasút igazgatsága Kolozsvárra helyezessék át. A fölterjesztés igen részletesen és alaposan inokolja az óhajást, magának a vasútnak — és így közvetve az államkincstárnak, — előnyével, az erdélyi részek iparára és keskedésére ez áthelyezésből háromló hasznal s egyáltalán azon észszerű okkal, hoy minden tekintetben jobb és olcsóbb azaz igazgalas, mely közvetlen közelből intzi teendőit, mint az, melynek minden egys esetben a más szemével kell néznie s lony a más szájával is ennie. A fölterjesztés ezek mellett kiterjeszti figyelmét az erdélyi részek specialis termelési viszonyra, az itt paragon heverő jövedelmi forásokra, melyek kellő támogatásban részesítelve — s ez csak a folytonos közvetlen érintkezés eredménye lehet — nagy jövőjű fejlődésnek indulhatnának, valamint

„KELET” TÁRCZÁJA.

Pénz és becsület.

zinnü 5 felvonásban, irta Ponsard,

Fordította: Csepregi Lajos.

(U—D.) „Nemes szellemű darab, melyet méb volt feleleveníteni” hangoztatá a fővárosi sajt, midőn mult évi october hóban a pesti nemzeti színház az „utolsó francia classicus” egy: legkitünőbb művét 20 évi pihenés után ism; színre hozatta. Nálunk körülbelöl ép anynyidő óta pihen s öreg könyvtárunkunk „Jakkabási” állítása szerint még Urbán idejéből lepte el s borítá a kis füzetet a legközebbi napokig, midőn az igazgatóság színre hozálát elrendel.

A „Pénz és becsület” (L'honneur de l'argent) már azelőtt is nemes szerzője e műve át Párisban oly népszerűvé lön, hogy az. acadmia 1856-ben megnyitá a nagyszellemű költ előtt csarnokát s tagjai közé választá.

A „Pénz és becsület” habár nem is valami viharzó szenvedélyeket festő dráma, de sokira nemesebb színiradalmi termék, mint azokpárisi divatczikkek, melyeket a nagyközömg jobban megtapsol s előadását jobban látogatja. A szerző erkölcsképeket nyújt e művében is mint a többiekben s a nőzére jótékony hatással van azon tisztult világnézet, az a kemoly erkölcsi meggyőződés, melyet a „Pénz és becsület” költője műveiben oly szépponemesen tud érvényre emelni. Az élelmögösség megunt házasságtörő drámák, sikamlós és ivol vigjátékok között a „Pénz és becsület” oly oazist képez, melynek jótékony légköréb a szív és lélek egyaránt üdülést szerzhethagának. Alakjait nemes komolyság, ön-jellemzik s hősnéek eszménye a becsü-

a román vasutakkal a közeljövőben létesülő csatlakozásra, a mi még sürgetsebben követeli, hogy a pálya igazgatósága ne 50—60 mértföldről intézkedjék, hanem lássa és így tudja is azt, a mit rendel, határoz.

De hosszas lenne a fölterjesztés valamennyi argumentumát recapitulálnunk s mi ezuttal inkább csak azon ágára kívánnók a kérdésnek a miniszter figyelmét nyomatékosabban felhívni, a melyet iparkamaránk csak futólag érint, holott e szempont teljes jogosultságot alig lehet elvitatni.

Nem hisszük, hogy a „Kelet” ellen alaposan lehetne azt a vádot fölhozni, hogy négy éves élete alatt csakegyszer is separatisticus törekvéseknek adott volna kifejezést s ne lett volna teljes méltánylattal azon nagyhorderejű előnyök iránt, melyek a régi Erdélynek Magyarországgal való egyesüléséből e hazarészre háromlanak. Az eddig önálló ország saját állami tényezők birtokában, a beolvadás által természetesen látszólag háttérbe szorult s csakugyan nem ritkán lehet panaszokat hallani, hogy az unio több kárt mint hasznot hajtott. Mi e panaszokat nem tartjuk indokoltaknak s valahányszor a nyilvánosságra jutottak ilyenek, köteleességünknek tartók az alárendelt, talán sokszor egyéni érdekeknek a legfőbb: a közhaza érdeke előtt való háttérbe szorítása szükségét hangsúlyozni. De nem vitatjuk el másfelől e panaszok subjectiv jogosultságát, sőt még azt sem, hogy egyelején valódi hátrányok is származtak s származnak hazarészünk népességére a jövő nagy horderejű előnyéből, de a melyek, a dolog természeténél fogva, még csak idő multán válnak szembeszökőkké, míg ez időszertint ugylátszik, mintha a bekétlenkedőknek, a panaszkodóknak állana az igazság részükön.

Epen ezért, mert ez kétségbevonhatatlan, köteleességük az állam intező férfiaknak, hogy e látszólagosan alapos kifogásokat lehetőleg elhárítsák s még csak látszatát is elvegyék annak, mintha az anyaország önzése el akarná nyomni, e sorsa által is eleget súlytott hazarész érdekeit.

Es ime, erre a kedvező alkalom a fenforgó kérdésben. Az egykor nevezetes központként szereplő Kolozsvár, legkivált anyagi forgalom tekintetéből, ma csak árnyéka annak a sürögő életnek és így jó-iétnek, mely az egykori ország fővárosát

jellemzi s ha mindjárt örömmel és büszkén tekintünk Magyarország hatalmasan fejlődő fővárosára: a józan nemzetgazdaság s a nemzeti érdek tekintetéből óhajtjuk, hogy a centralisatio túlságba ne vitessék s minél több oly másodrendű centrum teremtessek a haza különböző pontjain az életerős városok emelése, támogatása által, a melyek megannyi gyűpontjai lehessenek az ipar, kereskedelem, a szellemi munka s mindezek összehatása nyomán a magyarság érdekeinek.

A keleti vasut igazgatóságának Kolozsvárra való áthelyezését, midőn kereskedelmi és iparkamaránk oly meggyőző nemzetgazdasági érvekkel támogatja, hadd hangoztassuk mi azok mellett a politcai és nemzetiségi indokokat is, melyek épen nem csekélyebb mértékben érdemlik, amazoknál, a kormány köreinek figyelmét s mi bizton hisszük, hogy a miniszter nem fogja meghallgatatlan hagyni az észély és méltánysosság által támogatott kérést, melynek felszínre hozataláért fogadja ker. kamaránk e helyen is, az országrész köszönetét, legkivált most, midőn országszerte agitatio foly a kereskedelmi és ipar-kamarák ellen, holott csak egy ily indítvány sikere is bucsásan megteríti a rájuk fordított költségeket, kivált nálunk: az ipar és kereskedés pangásának országában.

— A Deák-párt jan. 24-ki értekezlete nagyfontosságú volt. A párt tagjai oly nagy számmal jelentek meg, minőben talán csak a párt legfényesebb napjaiban valának együtt. Feltűnt azonban, hogy Lónyay gróf a távollévről közt volt, bár közudomásu, hogy egyben és másban a pénzügyi helyzetet illetőleg a jelenlegi kormánytól eltérő nézetei vannak.

Ghyecy és Bittó kimerítőleg szoltak a helyzetről, a legközelebbi teendőkről, a kormány és országgyűlés legközelebbi feladatairól; feszült figyelemmel és hazafias resignatióval és élénk helyesléssel hallgatta előterjesztéseiket a párt nagy zöme. E feladatokat ismerjük s e feladatokkal egyetértünk mi is. Somssich, Zsedényi, Prilezky, Tavasz, Wahrman jeleztek nagy részben ismeretes külön álláspontjaikat. Az első azon nézetét, hogy az adók fokozásának szükségét elismerik ugyan, de mily összeg erejéig fokoztassanak, egy általános pénzügyi program előterjesztésének feltétele alatt véli

késznek nyilatkozik a lealázó frigyre. De megementi attól egyetlen jó barátja és egy vidám szeretetre méltó leány (férjhez ment kedvese nem nővére) ki visszaadja önértetét s ezzel nemesség teszi uja. Munkához lát, vágynot szerz s elveszi azon kedves leányt, kit becsülni és szeretni tanult s e frigyvel egyszersmind megszégyeníti azt az önző apát, ki egykor a másik lánya kezét azért vonta meg tőle, mivel elszegényedett; míg most, midőn ez öreget magát tette tönkre pazar veje, a gazdaggá lett nemes ifju szeretettel öleli kebelére.

Ez a szinnü meséjének dióhéjba szorított vázlata.

A szinnü maga egyszerű nemes és mindenekfelett igaz, — a szerző sokat moralizál talán néhol az egyénítés rovására, de főbb alakjai vonzók, rokonszenvesek s az egész föl fogásában magasztos idealizmus, nemes izlés nyilvánul s a drámaiság magas színvonalára emelkedik a mű negyedik felvonása, mely a fiatal hős küzdését, meghasonlását és újra föl-emelkedését megkapó színekkel festi.

Husz évi pihenés után a „Pénz és becsület” nem mindennapi alakjai pénteken f. hó 29-én (a 110 bérletszámban) lépnek újra a nemzeti színház lámpa-sorai elé azon reményben, hogy a két évtizedes álom után még némi igényt tarthatnak az élethez.

Legfelsőbb parancsra!

Történeli beszély

NEUMANNTÓL.

(Folytatás.)

Mert tudnunk kell, hogy csak egy pár órával előbb, gonosz nyelvének negyedóra hozsztat szabad folyvást engedett. Midőn a férj uram a diszgyakorlatról haza jött, a feleség-

meghatározhatóan. A második 4.200.000 frt hiányt fölterjesztéssel kíván elozlatni. Prilezky csak 1876-ra szavazza meg az adókat, Tavasz csak a bankkérdésnek még ezen év alatt leendő megoldásának feltétele alatt. Wahrman a házban majd kifejti nézeteit. Ezen nézetek azonban sem helyeslésre, sem támogatásra nem találtak s Ghyecynek igen könnyű volt azokra válaszolni.

Az értekezlet főerdeke Sennyey körül összpontosult. Ha a báró ur azt akarta elérni, hogy „érdekes” legyen, — azt teljes mérvben elérte.

Mely titokzatossággal kijeleutette, hogy a kormány működése iránt nagy aggodalmi vannak s még nagyobb titokzatossággal kijeleutette, hogy ezt majd elmondja a házban; a végén pedig ő apprehendált meg, hogy miért támadja meg az egész Deákkör e sajátságos taktikáért.

Bittó, Ghyecy és gr. Péchy felszólalásai ez irányban teljesen correctek valának s az a szenvedélyes hang, melyely Sennyey b. ezen felszólalásokat (melyek a párt állásának teljesen helyes fölfogásából származtak), „visszatüsit”, inkább a személyes ellenszenv, mint az ügybuzgalom jellegét viselte magán.

Az értekezlet végül kimondotta, hogy elfogadja a pénzügyi bizottság jelentését általános a részletes tárgyalás alapjául.

— A m. kir. honvédelmi miniszter körlevele valamennyi törvényhatósághoz. A védőtörvény végrehajtása tárgyában kiadott utasítás azon szakaszai és azon szabályos rendelkezések, a melyek az egy évi önkéntesség intézményére vonatkoznak, a cs. és k. közös hadügyminiszterrel egyetértőleg a következőkben módosítottak és egészítették ki, ugy-mint:

„Az „utasítás” 146-ik szakasza 2-ik és „11-ik pontjainak bővítése, illetőleg a kereskedelmi, tengerészeti hajóskapitányoknak és „hadnagyoknak s a triestzi kereskedelmi és hajózási akadémia mellett fenálló hajó-építészeti „tanfolyamot bevégett ifjaknak a haditengerészhöz egy évi önkéntessé váló fölvetéle.

1. A hadi tengerészhöz egy évi önkéntesek gyanánt való belépésre azon kereskedelmi tengerészeti hajóskapitányok és hajóshadnagys is birnak igénynyel, a kik akár igazolhatják az algyumnasium vagy alreáliskola utolsó évfolyamatának befejezését, akár sem, valamely tengerészeti avagy hajózási iskolát jó sikerrel végeztek be.

asszony megmagyarázta neki, hogy az eddigi magaviseletével jóllakott, és hogy minden férj nejét már csak keresztyéni kötelességből is — bensőleg kell hogy szeresse, és hogyha e magaviseletét mi hamarabb meg nem változtatja, meg fogja ám ő mutatni, hogy egy gránátosné is lehet valódi ragadozó állattá!

Egyetlen szót sem szolt a gránátos erre; hanem puskaösszöjéhez nyult, és azzal magyarázta meg, hogy mily mély gyökereket vert szívében a szerelem, jelenlegi neje részére, és hogy szolták a ragadozó állatok at megszéledíteni.

A kastélyig jutott a fiatal pár. A szerető nő szemei láthatólag csendesedtek, melle, lélekzete elszorult és dobogó szíve cipőibe szállt alá, egész testében remegett. Bent a kastélyban azonban összeszedte magát. Engem ugy sem bántath! Az én hibám nem, hogy olvasni nem tanultam. És ha azt fogná mondani, hogy a napnál világosabb volt, miszerint nem én, hanem Berg Eliz jelteltetett ki Willert számára, hát én megfogom neki mondani . . . ejh mit, mind egy, a pap áldását adta már reánk, és azon változtatni nem lehet!

A vörös szobában, kalappal a fején, és arany gombu pálczával kezében időzött a király. Épen most távozott el a tábornokok egyike, a ki neki felolvassott.

A gránátos és neje bejelentetvén, azonnal elébe kértt hogy menjenek.

— No fiam, hát eltelt a keserűség! jobb színbén vagy-e most? e kérdéssel feléje fordult, meghökent és vállonitva kérdő: „De már minek hoztad ide nagyanyádat?

Willert kezelt mellényén tartva szabálytalanul állott ott. Willert asszonyságnak a király hízog elnevezésére vére arcába szökött.

— Választ!

— Feleséged parrancsolta, hogy én és a feleségem.

— Nős aztán, de mit keres e vén anyóka itt?

Hajóskapitányokul és hajóshadnagyokul azonban csak azok tekintendők, a kik az e részben szokásos kinevezési oklevelet már megkapták, nem pedig azok is, a kik a megszabott vizsgákat letették ugyan, de valamely más kellek yányra miatt a kinevezési oklevelet még nem nyerték el.

2. Hajó-építészeti növendékek gyanánt, egy évi önkéntesi minőségben, fölvetének a haditengerészhöz a triestzi kereskedelmi és hajózási akadémia mellett fenálló hajóépítészeti tanfolyamot bevégett azon tanulók is, a kik tanulmányaikban jó előmenetelt tettek és ezt kellőleg igazolják.

„Föltételek a főgymnasiummal vagy főreáliskolával egyenjogus szakiskolák növendékeinek „az egyévi önkéntesi szolgálatba való fölvetélenél.

7. Azon szakiskolák növendékeire nézve, a melyeknek a főgymnasiummal vagy főreáliskolával való egyenjogusága, az egyévi önkéntesi képesség tekintetében, a középiskola négy alsó osztálya (algyumnasium, vagy alreáliskola) előlege s bevégzésének fölvetélenek van köve, a tudományos képzettségről szoló bizonyítványok megbírálsánál arra kell figyelmet fordítani, hogy az algyumnasium vagy alreáliskolai tanulmányok már az illető szakiskolába való fölvetel előtt fejeztettek legyen be, és ezen körülmény az algyumnasiumnak, vagy alreáliskolának, ha nem is valamennyi, de legalább utolsó évfolyamáról szoló hiteles bizonyítvánnyal igazoltassék.

8. Az ily szakiskoláknak azon növendékei, a kik az algyumnasium vagy alreáliskola tanfolyaiból az illető szakiskolába lett felvételiük után tették le a sommás vizsgát, csakis az egyévi önkéntesi fölveteli vizsga letétele mellett, és ennek alapján részesíthetők az egyévi önkéntesség kedvezményében.

9. Az algyumnasium vagy alreáliskola bevégzéséről szoló, s a fennebbi 7-ik pont alatt említett bizonyítványoknak, Magyarországra nézve, az 1868-ik évi 38-ik törvényezik 76-ik szakasza 18-hoz képest, egyenlőnek tekintendő a polgári iskola négy alsó osztályának bevégzéséről kiállított bizonyítványok is.

Felhivom tehát a . . . közönségét, hogy ezen körírtézyenem tartalmát, saját területén, haladék nélkül tegye közhírré.

Kelt Budapesten, 1874. év decz. 31-én.

Szende Béla s. k.

honvédelmi miniszter.

— Az nóm, felség, a legfelsőbb parancsra!

E perczben Willert asszony vére a fortpontig hevült.

— Megbolondult-e fejkő? kiáltott fel mérgesen a király. Vesszőzetetessel kell hogy eszedre térítselek, vagy mi! Választ!

Lesütött fővel, egész testében remegve állott a szegény katona királya előtt.

Szemtelen gazfickók hát fogsze rögtön válaszolni, vagy nem? — kiáltott rá a király, pálczáját felemelve.

— És ha akármily kínos vesszőzetést is kapok, nem mondhatom másképp — szolt Willert könnyel telt szemekkel — „Ez itt a feleségem, a tábori pap csak tegnap esketett minket össze felséged legfelsőbb parancsára.” — No már ezen igazodjék az ördög el, én nem tudok! Lassanként leereszté pálczáját a király és a férfit és asszonyt tetőtől talpig végig nézte. Kevés idő múlva aztán nyugodtabban kérdezte a granatostól. Hol van Berg Eliz?

— Felség én azt nem ismerem. A király szemeit hosszasan a padozatra meresztette. Hát mindnyáján meg vagyunk-e büfölvé? szolt inkább magamagához. És aztán a szépnem elleni gyors taglejtéssel, nádpálczáját felemelve kérdezte: hát ki vagy te?

Willert asszonyság lehető nyugalmat erőszakolt magára és egy nevetés formát, a mi persze csak nagy szájának elfintorításából állott. „Anyám mindig azt mondogatta, hogy eredetileg ő maga sem tudja tisztán, hogy atyám. . .

— Mi közöm hozzá? Rövidebben!

— Mert tudniillik falusi pástörünk!

— Menyődörgösadt! Rövidebben! Hogy hogy, hogy hívnak, azt akarom én tudni!

— Ah ugy? Előbb Kátnetnek hívtak, aztán Henszlernének, még aztán Henszlér özvegyének és most Willertné vagyok, mert e gránátoshoz mentem nőül, legfelsőbb parancsra.

Iskola Alapít

A „M. Politika” a mellett van, hogy az állami költségvetést meg kell szavazni gondoskodni kell a szükséglet fedezéséről. A parlament meg fogja tenni ezt is, amazt. A parlament megszavazandja a költségvetést és ennek teljes fedezetét, így vagy amúgy, megszavazandja bizonyosan azon egyszerű orvósnál fogva, mert az állami háztartásban béreid-jén, rendes viszonyok között az adminisztratív folytonosságát erőszakosan megszakítani lehetetlen; és ezt a képviselőházban mind a két nagy pártnak éreznie, minden gondolkodó embernek.

A „Nemzeti Hírlap” bizonyos kör-
mények között, szükségből még br. Sennyi
ministerségében is megnyugodna, de egy a
mindenfelfelt kötelesség: Magyarországot
pénzügyi válságból kimenteni. E kötelesség-
nél keil rendelni mindent: egyenlő ami-
tiót és egyenlő meggyőződést egyírni. A ki-
mány és első sorban Ghyezy a jövő hete-
k a legkülönbözőbb oldalakról eredő támadás-
nak lesznek kitéve. Nem bánja, tegyenek a k
lőnbözőbb töredékek és pártok vezetői b
milyen kárt a mostani vagy a volt mini-
terekben - csak attól óvakodjanak, hogy
országának ne ártsanak. Gondoljanak meg min-
szót, n-hogy a szó az ellen forduljon, ki-
névében kiinodatik; nehogy a ministerium
azt támadják meg, a mit megtámadni nem
karnak: Magyarországot.

A rendelet kétféle vagy háromféle (?) nácsokszmányt szab: egy osztálytanárít, mely tanuló élömenetétél és erkölcsi viselétét egyként megbirálja; egy közönséget (?) a min voltak az eddigi havi nácsokszmányok, és e módszertanít. Az osztálytanárít a német közö táti ministerium korszakában is ismertü mindazonáltal a gyakoribb osztályozás felfrítése a tanuló szellemi állapotával való tüzetesebb foglalkozásra ösztönzi a tanártestü teket. A közönséges vagy havi nácsokszmányok rendezése hasonlóan nem új; de tal szakséges volt ezeket is emlékezetbe hozni a hol — s talán épen azon tanintézeteknél melyekhez a rendelet él sem jutott — e nácsokszmányok megírítultak vagy feledé mentek.

Ezen tanácskozmányok alkalmával va
mellett (?) még — hasonlóan általánosan
vetelhető — módszertaniakat is rendel az e

Ismerjük a Zillér-féle lipcsai tanítóegye-
de eljáráását, mely szerint a gyakornokok
tartott heti tanácskozmányokon előre me-
szélik a jövő heti tananyagot óráként és he-
tályonként és a következő tanmodort kijelöl-
és megint hetenkénti tanácskozmányokban meg-
ítélik a többek jelenlétében alkalmazott ta-
tási módszert. De hogy azt, a mit Ziller
ról hétre könnyen kiszabhatónak és me-
hetőnek talált, mi több hetekre, sőt hóna-
előre kitűzzük, az legfeljebb egy rosszul
mázkott Zillerismus volna, melyből megint
számtalanodai viszonyai számtaláson kívül
radtak.

Ismételjük: mi e rendeletben sok jó és jó intézkedésnek csiráját találtuk, de csak akkor lesznek általában fogantatosítottok, ha a vidék különleges érdekei is figyelembe vételnek,

Vizsgálatok meg mindent, s tartások meg a jót!
(494) Számtalan esetben jónak bizonyult s orvosi tekintélyek és magánorvosok által kiutaltatott gyógyszerek.
Dr. Miller mohnóvénnyedve.
Leghatásos szer köhögés, mellhurut, nátha, nyálkáság, rekedtség, kezdődő tüdővész, továbbá gyermekek számarhurutja ellen; ezer meg ezer esetben bebizonyosult. — Egy üvegtégely ára pecsét és használati utasítással 3 nyelven 50 kr.
Miller óvbalszama görcsök ellen.
Törvényes vegytani-clemzés szerint 1868. április 8-áról a németországi leghasznosabb nemeiből a legszorgalmasabban készítő, erősítő és üdítő hatású foga meszszire kitűnőleg ismerve a gyomor és végbél nyálkáságra, emésztési hiány, gyomorgyengeség, görsös gyomorba, vérhas, puffadás és kólika fájdalmak ellen. Ezenkívül leghatásos és legerősebb szer hosszas és kimerítő betegség ellen. Üredeti, horganykupakkal, pecsét és használati utasítással 3 nyelven ellátott üveg ára 1 frt 50 kr. Egy kisebb üveg 80 kr.
Valódi minőségben kapható Kolozsvárt BINDER K. és ENGEL J. gyógyszerészeknél.
Ezen kívül kapható még Aradon: Tomes és társánál és N. S. Prinesnél. Szászvároson: Rükterdnél. Bárdon: Lebitzkyánál. Beszterczén: Kalp F. nék K. Fehérvárt: Fröhlichnél. Csik-Szeredában: Leichtnél. Dézsen: Krémernél. Fogarásban: Steinburgnál. Gy. Ditróban: Szathmárnál. Gy. Szent-Miklóson: Fröhlichnél. N. Szebenben: Reistenberger F. nék. Kézdi-Vásárhelyen: Lukácsnál. M. Vásárhelyen: Buchernél. Medgyesen: Hienznél. Szamosújvárt: Csaszánál. Temesvárt: Gaszner lottó gyűjtődjében. Segesvárt: Teutschnál. S. Szent-Györgyön: Csutak és társánál. Szász-Régenben: Dietrichnél. Brassóban: Jekelius F., Stenner F., Kugler F., Galtz G., Duschau J., Mántus T., Popovits G., Száva G. uraknál.
Vegyműhely és központi raktár Brassóban Miller Gyula gyógyszerésznél.
Használati utasítás mindegyik szerhez három nyelven.

Legujabban megjelentek és Stein János erd. muzeum-egyl. könyv-kereskedésében Kolozsvárt kaphatók:
Rajzok és tanulmányok.
Irtá Szilágyi Sándor. Ára a két kötetnek 4 forint.
JULES VERNE apróbb műveiből.
Beszélyek és rajzok.
(Doktor O. kísérlete. Zacharias mester. Dráma a légben. Tél a jég közt.)
Ára 1 frt 50 kr.
Gróf Gyulai Lajos napló töredékeiből.
(1815–1834.)
Kiadta gróf Kuun Géza. Ára 1 frt 50 kr.

A nevelés és oktatás történet kézikönyve.
Különös tekintettel Magyarországra.
Irtá dr. Kiss Áron. Második javított kiadás. Ára 1 frt 50 kr.
CIGARETTE.
Regény. Két kötetben. Irtá Onida. Ára a két kötetnek 4 frt.
Europa összehasonlító földleírása.
Visontay János által. I. kötet. Ára 2 frt 80 kr.

A nemzetgazdaságtani eszmék újabb fejlődése.
Irtá dr. Weisz Béla. Ára 70 kr.
A természet könyve.
Közérdekű olvasmányok a természettudományok köréből. Bernstein A. német műve. Első és második füzet; füzetenkint 50 kr.
E közérdekű vállalat, mely egyelőre 20 füzetre van tervezve és melyből havonként egy füzet fog megjelenni, annyival inkább felhívjuk a közönség különös figyelmét, miután a munkát beláthatóan kiváló és csinos kiállítás és olcsó ár is ajánlja.

(39) **HIRDETMEY.** (1-6)
Mintán egyrészt az általam m. é. december hóban 500 és 100 darab
BÉCS VÁROS SORSJEGYEIBŐL
(Bécs város díj-kölcsöne 1874-dik évről)
Álló társas csoportulaton a nyújtott előnyök miatt oly számos volt a résztvevő, hogy legjobban akaratunkkal sem voltam képes valamennyi beérkezett jelentkezésnek eleget tenni és részről folytonosan kérdések intéztek hozzá, vajjon lehetséges-e még egy csoportulathoz 100 sorsjegyet egy darabot a csoportulathoz foglalt 100 sorsjegy közül p. nyeresémi reményre jogosító
100 darab Bécs város sorsjegyeiből álló társas csoportulatonkat
alakítani.
A csoportulaton (társaságok) olyképp alakítottak, hogy minden csoportulaton 100 részletből áll és minden részlet-jegy birtokosa nem egy sorsjegyre, hanem a csoportulathoz tartozó összes, 100 sorsjegyre, a bevezetés tartama alatt történő 8 húzásokon játszik és a csoportulathoz tartozó részlet-jegyért egy darabot a csoportulathoz foglalt 100 sorsjegy közül p. Jelenkezések a csoportulathoz f. é. január 15-dikétől a következő feltételek alatt fogadtatnak el.
Egy részlet-jegy ára o. é. 125 frt.
melyre a jelentkezésnél 5 frt. fizetendő, a hátralévő 120 frt. pedig 1875. márciusától kezdve 24 egymást követő havi részletben 5 frt.ával törlesztendő; egyúttal azonosítvány intézkedés történt, hogy minden résztvevő a jelentkezéssel egyúttal 24 darab bérmentes, magyar posta-művelvény kap, melyek már egészen kiállítva és csupán a postahivatalnál 5 frt. lefizetése mellett egy-egy részletjegyért átadhatók, miáltal a résztvevő minden kiadástól és gondtól megkímélte. Minden 5 frt. beküldésébe lépni, elhatározzam magam, az által számos részről nyilatkozott óhajnak is eleget téve és a nagyvárú nyeresémi reményre jogosító
A főnyeremény a 4 évi-húzások mindegyikénél 200,000 frt., vannak továbbá 50,000, 10,000, 5 á 1000 frtos stb. melléknyeremények.
Minden nyeremény, mely a bevezetés tartama alatt történendő 8 húzásokon a csoportulathoz foglalt sorsjegyekre esik, a 100 részletjegy birtokosai közt az újonnan megszerzett sorsjegy árának levonása után osztatik szét.
A bevezetés tartama alatt történendő 8 húzások között:
1. 1875. április 1-jén, 2. 1875. július 1-jén, 3. 1875. október 1-jén, 4. 1876. január 2-kán, 5. 1876. április 1-jén, 6. 1876. július 1-jén, 7. 1876. október 1-jén, 8. 1877. január 2-kán.
Itt nincs szó oly egyes sorsjegyek megszerzéséről, melynél a vevő a nagy nyereményi reményért valamit fizet, hanem egy a szó szoros értelmében legnagyobb biztonságát nyújtó értékű papírról, miután a sorsjegyek játéktérre nemcsak hogy minden veszteséget lehetetlen tesz, hanem azáltal hogy a legkisebb nyeremény már most 130 frt. és 200 frt. frig meg, a tökéletes kifizetés kamatozza. A mondottak bebizonyítására csak megjegyzem, hogy a 100 frtos 1864-diki sorsjegyek ugyanazon nyereségen már a 140 frt. árát a szintén 100 frtos hitel-sorsjegyek már 160 frt. árát föltűnítik.
Minden t. cz. résztvevő, ki több részletjegyet szándékozik venni, szíveskedjék kijelenteni, vajjon a részletjegyeket egy és ugyanazon csoportulathoz kívánja-e. Miután a képzett csoportulatonk száma korlátozott és lehetséges, hogy a jelentkezési határidő nem sokára bezárva leand, feltétlen a t. cz. résztvevők a jelentkezések minél előbbi beérkezését.
Jelenkezések kizárólag aláírtotthoz Bécsbe intézendők.

Ferdinand F. Leitner cs. kir. udv. váltó-üzér
Wien, Börseplatz 3, und Esslinggasse 1.

(6) **"ATHENAEUM"**
nagy képes naptára 1875. Ára 1 frt.
Erdélyi képes naptár
1875. Ára 26 kr.
Irodai fali naptár
1875. évre.
Rom. katolikus és protestáns, görög-országi és izraelita naptárral, bélyegillottak táblákkal, s a királyhágón innen rész törvényeszközök táblázatos kimutatásával.
Különös tekintettel hivatali használatra.
Ára 30 kr. Postán küldve 35 kr.
Hölgyek naptára.
1875. Diszes aranyfémű kötet.
Ára 1 frt 60 kr.
Magyar nők naptára
Ára 60 kr.
Falusi gazda naptára
Ára 80 kr.
Népszámláló naptára.
Ára 40 kr.
Lidércz naptár.
Ára 60 kr.
Magyarnép naptára.
Ára 25 kr.
ORVOSI zsebnaptár
1875-re.
Dr. HOCHHALT K. től. Vásonkötésben. Ára 1 frt 20 kr.
Ügyvédek naptára 1875-re.
Összeállította Kovács Ferencz.
Vásonkötésben 1 frt 40 krajczár.
Dr. Joh. Nep. Vogl's **VOLKS-KALENDER.**
Preis 65 kr.
J. J. Weber's, grosser Leipziger illustrirter **KALENDER.**
Preis 1 frt 96 kr.
Határidő naptár.
Ára 1 frt 20 kr.
Österreichischer Volks- u. Wirthschafts-Kalender Steif geb.
Preis 48 kr.
Neuer illustrirter Pester **VOLKS-KALENDER.**
Preis 50 kr.
ALMANACH COMIQUE
pour 1875. Preis 45 kr. sat.
KODOLÁNYI gazdasági zsebnaptára 1875.
Ára 2 frt.

Kodolányi gazdasági zsebnaptára 1875-re.
Ára 12 utasítási füzetkevel együtt angolváson kötésben 2 frt.
STEIN JÁNOS
erdélyi muzeum-egyleti könyvtárusnál
Kolozsvárt kaphatók:
A magyar s külirodalom
minden ágának bármely termékei.
Mindenmenny tan és segédkönyvek
egyetemek, gymnasiumok, polgári, kereskedelmi és elemi tanintézetek számára.
DÍSZMŰVEK,
történelmi és egyéb fontos közérdekű művek.
Ifjúsági iratok és képes könyvek.
IMAKÖNYVEK,
minden vallásfelekezetűek számára, egyszerű s a legdiszesebb selyem, bársony s elefántcsont kötésekben.
Jeles és legujabb: HANGJEGYEK,
különbféle hangszerekre s a legújabb választékban.
Bármely szaktudomány
jelesebb művei raktáron tartatnak.
Napptárak
1875-ik évre.
Épen most jelent meg:
Faublas lovag kalandjai.
Louvet de Couvray eredeti
francia műve után. Pompásan színezett borítékba
füzve 1 frt 80 kr.

(5*) **"KODOLÁNYI"**
gazdasági zsebnaptár 1875.
Ára 2 frt.
SCHNIERER GYULA
jegyzék naplója.
Ügyvédek és bírák számára 1875.
Ára 1 frt 20 kr.
Jegyzék napló
mindenkinek számára 1875.
Ára 1 frt 20 kr.
Nemzeti nagy képes naptár.
Ára 1 frt.
Protestáns új képes naptár.
Ára 50 kr.
Istvánbácsi naptára.
Ára 50 kr.
Új honvéd naptár.
Ára 60 kr.
ERDÉLYI NAGYOBB KÉPES NAPTÁR
Erdély teljes tiszti czimtarával és egy kalauzzal. Ára 50 kr.
KOSSUTH naptár.
Ára 40 kr.
Nevezzünk,
új humoristikus naptár.
Ára 40 kr.
Magyar tárcza naptár 1875.
Egy csinos fényképpel. Ára 20 kr.
Ugyanaz egy fényképpel, aranyozott borítékban 40 kr.
Illustrirter Kalender u. Novellen-
Almanach.
Herausgegeben von Menk Dittmarsch
Käufers dieses Kalenders erhalten als
Gratis Prämie ein prachtvolles Oel-
farbendruck-Bild.
Hermannstädter
Neuer und alter Haus-Kalender.
Preis 20 kr.
Fromme's Wiener Geschäfts- und
Auskufts-Kalender Steif geb.
Preis 40 kr.
Almanach du magasin pittoresque.
Preis 45 kr. sat.
"ATHENAEUM"
nagy képes
naplója.
Ára 1 frt.

GÖZMALOM.
(1-4)
(41)
Van szerencsém a t. cz. közönség szíves tudomására hozni, hogy egészen újonnan épített és berendezett **GÖZMALOM** működését megkezdette.
A midőn tehát ezt a t. cz. közönség figyelmébe ajánlanám, bátor vagyok megjegyezni, hogy **GÖZMALOM** nemcsak szép és erőteljes minőségű örleményt képes előállítani, hanem mivel gabonabevásárlásaimat nagyban teszem meg, azon kedvező helyezésben vagyok, hogy azok árait is oly olcsóra tehetem, mely mindenminimálisan versenyt e-téren kizár.
Elvállalok továbbá közönséges örleket s e célra szekeremet bocsátom a t. cz. közönség rendelkezésére, melyek meghatározott csékely díjért a nyers gabonát ki és a kész lisztet beszállítand-ják; megjegyezve itt, hogy a t. tulajdonosok egészen biztosak lehetnek tulajdonuk azonososságában s így feleslegessé van téve, hogy netalan kiküldött saját emberük az örles tartamáig ott vesztegessen.
Azon reményben, hogy a t. cz. közönség alkalmat nyujtand nekem az ígérteteket be is bizonyíthatni, szolgáltatam más üzleti szaknában is felajánlom.
Hutlessz Károly,
Kolozsvárt.
Tisztelettel:

(40) **Előleges jelentés.** (1-3)
Alólírott egész tisztelettel tudatom a nagy érdemű gazda közönség, hogy **vetemény és virág magvaimat az idén** közvetlen Erfurtból Platz Károly és fia traktól hozattam, **gazdasági magvaimat szintén sok évi tapasztalat** után a leghitelesebb helyekről hozattam.
Újdonságul ez idén is szolgálni fogok **valódi kanadai zabbal a legolcsóbb árban.**
Mag árjegyzékem csak február elején fogom küldeni tisztelettel:
CSIKY IMRE.